

Kære Familie- og Forbrugsminister Lars Barfoed,

"Vi glæder os i denne tid..."

Ikke fordi det snart er jul men fordi vi såkaldte hobbyfjerkræavlere fra torsdag d. 16. november atter må lade vores fjerkræ gå frit i haven, som de er vant til. Slut med at reparere nettet over hønsegården, der bliver revet lidt mere i stykker hver gang det blæser en smule. Slut med at køre trillebør efter trillebør med tilsølet halm på møddingen, fordi ænderne nu kan lægge deres gødningsklatter hvor de alligevel hører hjemme – i haven. På torsdag er "De Bare Hønsenumsers Tid" forbi, for fra på torsdag kan høns og andet fjerkræ atter lægge de dårlige vaner så som fjerpilning og kanibalisme på hylden og i stedet kaste sig over sæsonens sidste græs, ukrudt, snegle og insekter i haven, som det sig hør og bør for rigtigt fjerkræ.

På torsdag den 16. november har den sidste fugleinfluenza-inficerede trækfugl nemlig tilsyneladende forladt det ganske danske land, og det er atter sikkert at lade fjerkræet gå frit uden "*magic-anti-virus-web*" over hovedet. På torsdag slutter "middel risiko"-perioden, der startede den 16. september, hvor fugleinfluenzaen efter sigende atter truede med at holde sit indtog i Danmark via trækfuglene fra nord.

De to mellemliggende måneders ventetid har været præget af besynderlige begivenheder, og ikke mindst fraværet af en helt central begivenhed, der har gjort det meget svært for folk med fjerkræ i haven at forstå og respektere de krav som de danske myndigheder pålægger dem.

Det startede i slutningen af juni, hvor en ny "Bekendtgørelse om forebyggende foranstaltninger mod aviær influenza" blev sendt i høring. Mange hundrede hobbyfolk indsendte høringssvar der protesterede mod bekendtgørelsen – blandt andet mod at der ikke skelnes mellem de små private hobbybesætninger og de store erhvervsbesætninger. Bekendtgørelsens regler skulle således gælde for alle med alt fra 1 til 500.000 fjerkræ, på trods af at smittespredningsfaren for de to typer besætninger er vidt forskellig: Der er ingen eller meget lidt omsætning af dyr fra og mellem hobbybesætninger, mens erhvervsbesætninger løbende køber og sælger dyr.

De mange protester til trods blev Bekendtgørelsen i det store og hele vedtaget som den var. Til sammenligning har vores nabo og med-EU-medlemsland Sverige indført helt anderledes nuancerede og rimelige regler for hobbyfjerkræ, som danske hobbyavlere gerne så efterlignet i Danmark. I Sverige må alt hobbyfjerkræ nemlig gå frit (men med foder og vand under tag), medmindre der findes fugleinfluenza i umiddelbar geografisk nærhed. Se det er da logik for hobbyhøns!

Men forbrugsministeren og Fødevarestyrelsen holdt stædigt fast i den første Bekendtgørelses udifferentierede regler, idet én død hobbyhøne lukker for eksporten på lige fod med 100.000 døde industriæglæggere. Og det er da også korrekt. Omend uforståeligt! For fugleinfluenzaen H5N1 der er skyld i hele misèren har huseret i Asien i snart ti år, så det var vel forventeligt at den ville finde vej til Europa en eller anden dag. I alle disse år kunne de danske myndigheder og landets fjerkræproducenter have arbejdet aktivt for at implementere Den Internationale Husdyrsundhedsorganisations (OIE – Office International des Epizooties) forslag om segmentering, dvs. separate regelsæt for henholdsvis hobby og erhverv, således at én syg hobbyhøne ikke ville kunne lukke for hele Danmarks eksport. Men de danske myndigheder og fjerkræproducenter har sovet i timen og ligger nu som de har redt. En vild fugl med fugleinfluenza der har været vidt omkring med sin smitte berører ikke fjerkræeksporten, men det gør én enkelt syg hobbyhøne, der som oftest tilbringer hele sit liv på den samme matrikel. Det er derfor komplet uforståeligt, at fjerkræindustrien ikke kæmper med næb og klør(!) for at få sidestillet hobbyfjerkræ med vilde fugle.

Ligeledes er det yderst besynderligt, at de danske myndigheder vælger at ignorere Verdenssundhedsorganisationen WHO's anbefaling om at holde fjerkræejere skadesløse ved udbrud af fugleinfluenza. I stedet har man valgt at slå hårdt ned på eksempelvis den uheldige hobbyavler fra Fyn. De danske myndigheder burde spørge sig selv en ekstra gang, om WHO mon ikke har ret i sin anbefaling – om bekæmpelsen af fugleinfluenza ikke ville være langt mere effektiv, hvis fremtidige 'ofre' kan se frem til hjælp frem for straf ved et eventuelt sygdomsudbrud i deres fjerkræbesætning?

Det sidste skud på stammen over besynderlige begivenheder gør ikke ovenstående eksempler mindre absurde, snarere tværtimod! Den 10. oktober gav Fødevarestyrelsen producenter af slagteænder og –gæs mulighed for at deltage i et pilotforsøg om alternativer til netoverdækning. Besætninger med minimum 100 styks fjerkræ kunne således få lov at gå frit og u-overdækket på en mark, mod at der blev opsat såkaldte skræmmeeffekter, f.eks. vimpler, og at vand og foder forblev overdækket. "Logikken" i dette projekt er altså, at 100 eller flere gæs/ænder plus skræmmeeffekter ikke tiltrækker og risikerer kontakt med fugleinfluenza-inficerede trækfugle, mens en lille flok høns, ænder eller gæs i en lille privat have, tæt på mennesker og disses beboelse, helt sikkert tiltrækker og risikerer kontakt med disse trækfugle?! Hvordan skal fornuftige mennesker kunne respektere sådanne regler?

De sidste to måneder har ikke kun været præget af disse besynderlige begivenheder, men også af fraværet af en helt central begivenhed: Nemlig nye fund af fugleinfluenza! I hele Europa er der ikke blevet fundet så meget som én syg fugl i løbet af de sidste to måneder, hvor fjerkræet har været under net. Ikke kun kyllingehjerner har svært ved at fatte logikken; også folk med fjerkræ i haven står nu endnu mere uforstående over for de danske beskyttelsesforanstaltninger mod fugleinfluenza, der tydeligvis er helt ude af proportioner med virkeligheden. Mon ikke de danske hobbyavlere så småt begynder at fantasere om, at Danmark ikke kun tabte Halland og Blekinge til Sverige i sin tid...

Med venlig hilsen

Mette Nygaard Jensen

Dansk Fjerkræ Forum